

Sygn. Akt XVII AmC 944/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2011 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSR /del/Ewa Maciejewska

Protokolant: Anna Redkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2011 r. , w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w P.

przeciwko

Firmie (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. uznaje za niedozwolone i zakazuje wykorzystywania pozwanej Firmie (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o nazwie: „Regulamin Sklepu Internetowego (...)” o treści: „ Sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę bezpośrednią lub pośrednią wynikająca z korzystania ze sklepu” (rozdział 10 pkt 3)

II. zasądza od pozwanej Firmy (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz powoda Stowarzyszenia (...) w P. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazuje pobranie od pozwanej Firmy (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie) kwoty 600 zł (sześćset złotych) tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych,

IV. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanej Firmy (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L..

/-/ SSR del. Ewa Maciejewska

Sygn. akt AmC 944/10

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 lipca 2011 r.

Pozwem z dnia 22 kwietnia 2010r. (data stempla pocztowego) powód Stowarzyszenie (...) z siedzibą w P. wniósł o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia zawartego w stosowanym przez pozwaną Firmę (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wzorca umowy o nazwie „Regulamin sklepu internetowego” o treści: „Sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę bezpośrednią lub pośrednią, wynikającą z korzystania ze Sklepu” (Rozdział 10 pkt.3Regulaminu) oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwana w ramach swojej działalności gospodarczej prowadzi m.in. sklep internetowy. Oferując swoje usługi pozwana posługuje się Regulaminem zawierającym m.in. zakwestionowane postanowienie. Postanowienie to- zdaniem powoda- jako rażąco sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszające interesy konsumentów stanowi klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art.385¹ k.c. Przewiduje ono bowiem, w sposób sprzeczny z prawem cywilnym, wyłączenie odpowiedzialności przedsiębiorcy wobec konsumentów.

Pozwana Firma (...)- (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania, w tym zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Motywując swoje stanowisko strona pozwana podniosła, że sporna klauzula ma na celu wyłączenie jej odpowiedzialności w przypadku szkody powstałej na skutek braku umiejętności korzystania przez konsumenta z usług sklepu internetowego. Brak umiejętności konsumenta z zakresu informatyki nie może obciążać przedsiębiorcy.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana Firma (...)- (...)” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L. w ramach swojej działalności gospodarczej prowadzi sklep internetowy .

Oferując swoje usługi pozwana posługuje się wzorcem umowy o nazwie „Regulamin sklepu internetowego (...)”.

We wzorcu tym zamieszczone jest postanowienie o treści: „Sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę bezpośrednią lub pośrednią, wynikającą z korzystania ze Sklepu” (Rozdział 10 pkt.3

Regulaminu)

\Okoliczności bezsporne\

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd rozważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 385¹§ 1 k.c. niedozwolonymi są takie postanowienia umowy, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, o ile nie zostały uzgodnione indywidualnie i nie są postanowieniami określającymi główne świadczenia stron w sposób jednoznaczny.

Uznanie postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z obrotu wymaga zatem łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- postanowienie umowy zawieranej z konsumentem nie zostało uzgodnione indywidualnie, tj. konsument nie miał rzeczywistego wpływu na jego treść, nie podlegało negocjacji, lecz zostało ono narzucone konsumentowi,
- prawa i obowiązki konsumenta zostały ukształtowane w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami , rażąco naruszając jego interesy,
- postanowienie umowne nie odnosi się do określonych jednoznacznie głównych świadczeń stron.

W niniejszej sprawie bezsporny jest zarówno fakt stosowania przez stronę pozwaną wzorca umownego zawierającego sporną klauzulę, jak i okoliczność , iż klauzula ta była narzucana konsumentowi i nie podlegała indywidualnym uzgodnieniom. Postanowienie to nie dotyczy przy tym jednoznacznie określonych głównych świadczeń stron w ramach umowy zawieranej w oparciu o krytyczny wzorzec .

Powyższe oznacza, że przesądzenia wymaga jedynie kwestia czy zakwestionowany zapis o treści: „ Sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę bezpośrednią lub pośrednią, wynikającą z korzystania ze Sklepu”

kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy i istotnie ogranicza odpowiedzialność pozwanego względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, w rozumieniu art. 385³ pkt 2 k.c.

Należy wskazać, że „dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami.

Ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami w zakresie treści stosunku obligacyjnego, wyraża się w tworzeniu klauzul godzących w równowagę kontraktową stron (vide: wyrok SN z 13 lipca 2005r.I CK832/04, Lex nr 159111). Za sprzeczne z dobrymi obyczajami uznać trzeba działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub braku doświadczenia, a więc działania traktowane powszechnie za nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych reguł, standardów postępowania.

Rażące naruszenie interesów konsumentów polega zaś na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na ich niekorzyść (vide: wyrok SN z 13 lipca 2005 r. I CK 832/04, Lex nr 159111).

Sąd podziela stanowiska powoda, iż sporne postanowienie

jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów, a ponadto wyłącza odpowiedzialność pozwanej

względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

Zgodnie z tym postanowieniem pozwany przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę bezpośrednią lub pośrednią, wynikającą z korzystania ze Sklepu.

Klauzula ta jest tak sformułowana, że wbrew twierdzeniom pozwanej-odnosi się do wszelkich szkód w wyniku korzystania ze sklepu, a nie tylko szkód będących na skutek braku umiejętności korzystania z usług sklepu internetowego po stronie konsumenta.

Sąd nie wyklucza, że intencją autora wzorca, było jak podnosi pozwana,

aby wyłączenie jej odpowiedzialności ograniczało się jedynie do szkód

będących wyłącznie następstwem braku umiejętności konsumenta, jednak intencja ta nie znajduje wyrazu w zakwestionowanych zapisach wzorca.

Brzmienie przedmiotowego zapisu sugeruje konsumentowi i może wywołać u niego przekonanie, że pozwana nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody powstałe podczas korzystania z jej sklepu, co jest nie do pogodzenia z ogólnymi zasadami odpowiedzialności określonymi w art.471 i nast. k.c. Mogą wszak przy realizacji przedmiotowego zobowiązania wystąpić szkody wynikające np. z wadliwego działania sklepu, które wiążą się z naruszeniem przez pozwaną reguł starannego działania wymaganych od profesjonalisty (art. 472 w zw. z art.355 § 2 k.c.). W takich sytuacjach pozwana nie może być zwolniona od odpowiedzialności.

Opisane przekonanie może odnieść przeciętny konsument, nie będący profesjonalistą (np. prawnikiem) po zapoznaniu się z treścią Regulaminu.

Pogląd taki- wbrew twierdzeniom pozwanej- jest uprawniony jeśli weźmie się pod uwagę całokształt brzmienia przedmiotowego wzorca umowy. Brak w tym wzorcu bowiem jednoznacznych, wyraźnych zapisów wykluczających zaprezentowane stanowisko.

Objęta sporem klauzula poprzez niedoinformowanie konsumenta może wywołać u niego błędne przekonanie co do zakresu przysługujących mu praw, możliwości dochodzenia przez niego ewentualnych roszczeń wynikających z zawartej umowy. To wyłącznie od pozwanej będzie należała ocena tego, czy zaistniałe okoliczności

(szkody) mieszczą się w przedmiotowym zakresie.

Podkreślić trzeba, że skoro pozwana prowadzi działalność gospodarczą nastawioną na zysk, to winna ponosić również ryzyko gospodarcze z tą działalnością związane, a nie przerzucać tego ryzyka na swoich klientów – konsumentów.

Reasumując przyjąć należy, że przedstawione ukształtowanie stosunku prawnego w przedmiotowym wzorcu umowy jest nieuzasadnione, gdyż godzi w dobre obyczaje (rzetelne traktowanie konsumenta, szacunek, zaufanie stron) i rażąco narusza interesy konsumenta (dezinformacja, wykorzystanie niewiedzy konsumenta).

Sporny zapis stanowi przy tym niedozwoloną klauzulę umowną w myśl art. 385³ pkt 2 k.c., wyłącza bowiem odpowiedzialność pozwanej względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, w stosunku do zasad ogólnych przewidzianych w art.471

i art. 472 k.c. w zw. z art. 355§ 2 k.c.

Mając powyższe na względzie Sąd, na podstawie art. 385¹§1 k.c. w zw. z art. 385³ pkt.2 k.c. uznał sporne postanowienia wzorca umowy za niedozwolone, zaś na podstawie art. 479⁴² zakazał ich wykorzystywania w obrocie.

O wysokości opłaty sądowej od pozwu i obciążeniu nią pozwanej na rzecz Skarbu Państwa, orzeczono na podstawie art. 26 ust 1pkt 6 w zw. z art.113 ust.1 oraz art.96 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)

O kosztach zastępstwa procesowego rozstrzygnięto, stosownie do wyniku sporu, na zasadzie art. 98 i 99 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanej zarządzono na podstawie art.479⁴⁴kpc.

/-/ SSR del. Ewa Maciejewska